

Projekt Vackert Rättvik Projektet

Vackert Rättvik startade 1994 och byggdes färdigt 2005. Syftet var att förbättra miljön längs riksvägen och stationsområdet och att skapa ett samarbete mellan kommunen, Banverket och Vägverket.

Målen för arbetet var:

- Ett vackert Rättvik – skönhet för invånare och trafikanter.
- Ett tydligt Rättvik – identitet som stannar i minnet.
- Ett säkert Rättvik – trygghet för fotgängare, cyklister och bilister.
- Ett Rättvik vid Siljan – självklara passager mellan centrum och Siljan.

Detta är en rapport som skall belysa om dessa mål uppnåtts. För att ta reda på detta fick rättviksbor hösten 2008 besvara en enkät med frågor som är identiska med dem som ställdes till befolkningen 1997.

Jämförbarhet

Urvalet omfattar 700 slumpmässigt valda rättviksbor äldre än 18 år och 462 svarade. Detta betyder att svarsfrekvensen blev 66 procent. Frågorna i formuläret är identiska med dem som användes i undersökningen 1997.

Undersökningen som genomfördes 1997¹ riktades till 500 slumpmässigt valda rättviksbor äldre än 18 år. Problemet är att svarsfrekvensen endast uppgick till 45 procent. Därtill riktades frågor till 162 turister i staden. Bland turisterna var svarsfrekvensen ännu lägre eller 35 procent.

De låga svarsfrekvenserna i 1997 års undersökning skapar problem när man ska jämföra med resultaten från 2008 års undersökning. Trots att svarsfrekvensen i 1997 års undersökning är besvärande låg är den samlade bedömningen ändå att det med viss försiktighet går att göra meningsfulla jämförelser med 2008 års undersökning. Skälet är att analys av svaren från 1997 uppvisar en stor stabilitet när man jämför olika befolkningsgruppers svar. Detta antyder att svarsmönstret inte är starkt beroende av om vissa befolkningsgrupper är över- eller underrepresenterade i urvalet. Det är därför inte troligt att en högre svarsfrekvens skulle ha medfört väsentligt annorlunda resultat.

Trots detta är precisionen i resultaten från 1997 års undersökning relativt svag och det krävs därför att svaren i 2008 års undersökning systematiskt och starkt avviker från den tidigare undersökningen för att man med rimlig säkerhet skall kunna hävda att observerade skillnader inte beror på slumpen.

Med dessa reservationer kan man systematiskt jämföra svaren på 20 identiskt formulerade frågor besvarade av slumpmässiga urval av boende i Rättvik 1997 och 2008.

¹ Vägverket Vackert Rättvik, olika trafikantgruppers syn på genomfarten, våren 1997. Publ. 1997.82

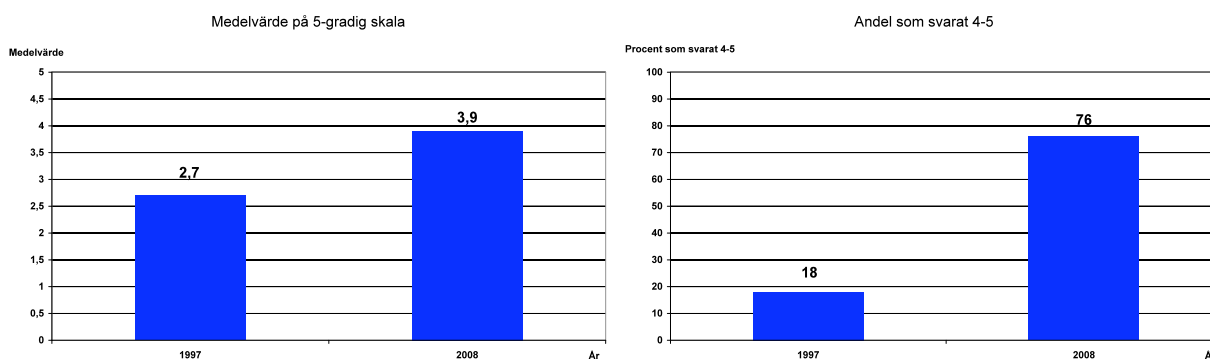
Rättvik har blivit vackrare

En sammanfattande och övergripande fråga kring hur miljön längs riksvägen genom Rättvik värderas lyder: Hur tycker du i stort att miljön är på/kring riksvägen genom Rättvik? Svaren registrerades på en femgradig skala där svarsalternativen var; mycket dålig (1), ganska dålig (2), varken bra eller dålig (3), ganska bra (4) och mycket bra (5).

Vid 1997 års undersökning blev medelvärdet av registrerade svar på denna fråga 2,7 och i 2008 års undersökning blev medelvärdet 3,9. Skillnad i medelvärdet är mycket stor och det är ingen tvekan om att rättviksbor idag värderar miljön på och kring riksvägen i mycket mera positiva termer än 1997.

Den starkt förbättrade värderingen av miljön på och kring riksvägen kan också illustreras genom att jämföra hur stor andel som markerat de två mest positiva skalstegen – ganska bra eller mycket bra. I 1997 års undersökning var det 18 procent som svarade att miljön var ganska eller mycket bra. Motsvarande siffra i 2008 års undersökning är 76 procent. Denna senare jämförelse tydliggör att rättviksbor ser på miljön kring riksvägen på ett helt annorlunda och mera positivt sätt idag än 1997.

Hur tycker du att miljön är på/kring riksvägen genom Rättvik?

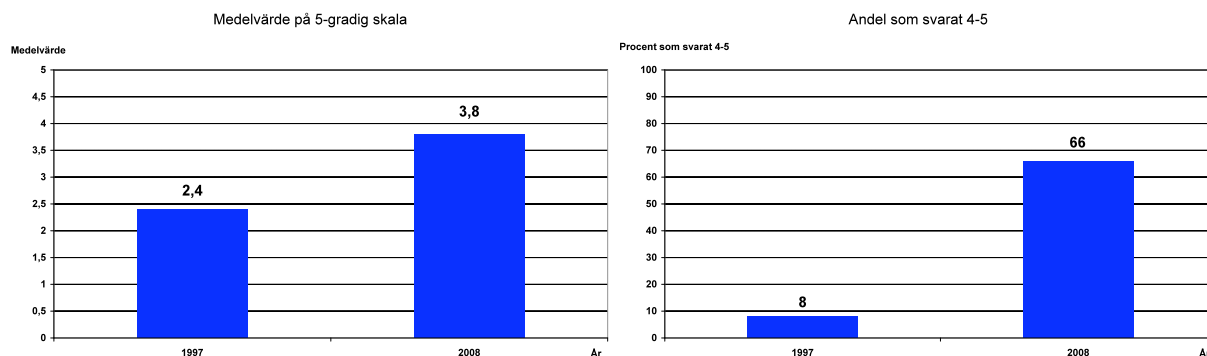
Svarsskala; mycket dålig (1), ganska dålig (2), varken bra eller dålig (3), ganska bra (4), mycket bra (5)

Mer tilltalande infarter

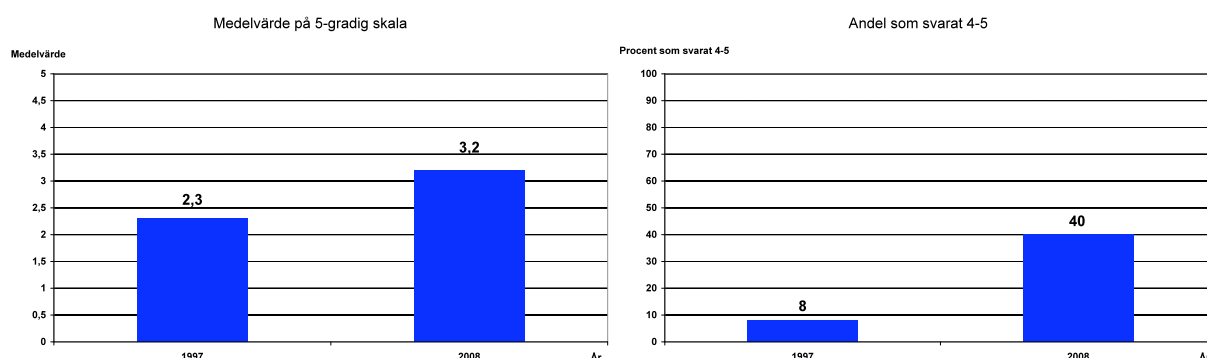
Undersökningen innefattade också frågor kring hur tilltalande man upplever området kring riksvägen och den norra och södra infarten. Har projektet Vackert Rättvik medfört att dessa miljöer idag upplevs som mera tilltalande idag än 1997?

Även svaren på dessa frågor visar att boende i Rättvik anser att projektet Vacker Rättvik medfört starkt positiva effekter. I diagrammet nedan jämförs medelvärden och andelar som svarat med de två mest positiva skalstegen på den femgradiga skalan.

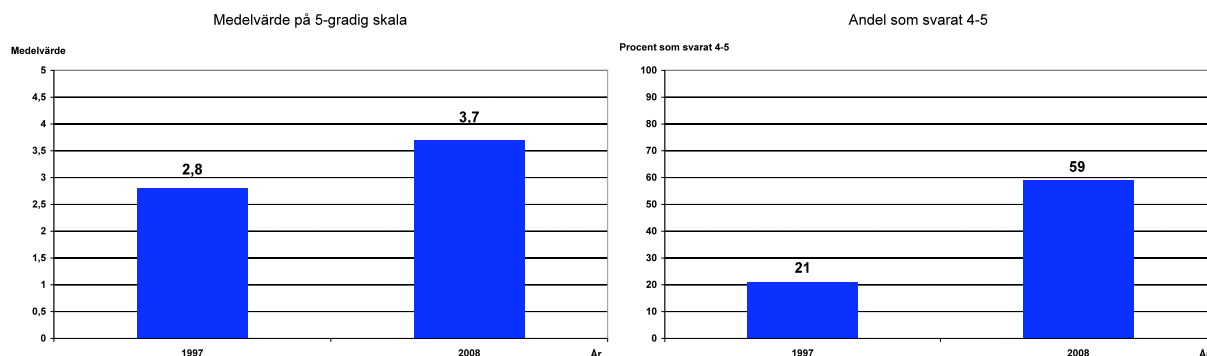
Hur tilltalande tycker Du att området kring riksvägen genom Rättvik är?

Hur tilltalande är riksvägens norra infart?

Hur tilltalande är riksvägens södra infart?

Svarskala i ovanstående diagram: Inte alls tilltalande (1), mycket tilltalande (5)

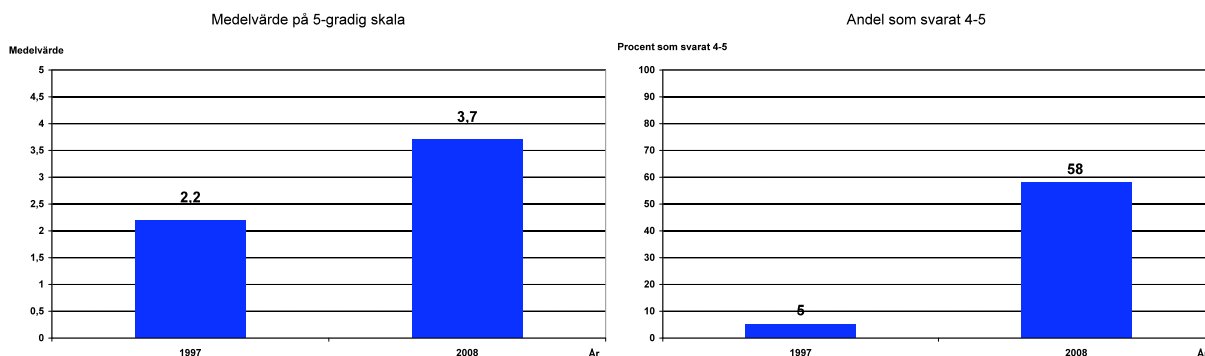
I 1997 års undersökning är det tydligt att rättviksbor i normalfallet fann miljöerna kring riksvägen och både den norra och den södra infarten som föga tilltalande. Svaren i 2008 års undersökning ger en helt annorlunda bild. Nu uppfattar kring 60 procent att området kring riksvägen och den södra infarten är tilltalande. Det är färre som uppfattar den norra infarten som tilltalande, men ändå mångfaldigt fler än det var 1997.

Buss- och järnvägsstationen

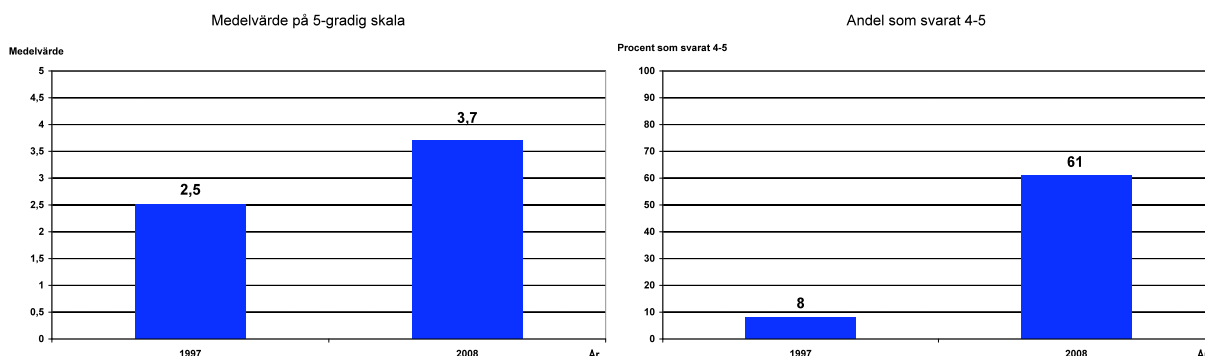
Det är inte bara miljöerna kring riksvägen och kring infarterna som kraftigt har värderats upp av hushållen i Rättvik. Det gäller också området kring järnvägen och buss- och järnvägsstationen.

Också dessa miljöer värderas i mycket negativa termer 1997 och i vidstående diagram framgår tydligt att hushållen idag har en helt annorlunda uppfattning om dessa miljöer.

Hur tilltalande är området kring järnvägen?

Hur tilltalande är buss- och järnvägsstationen?

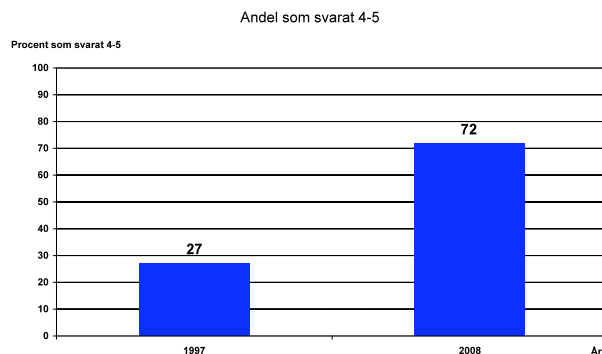
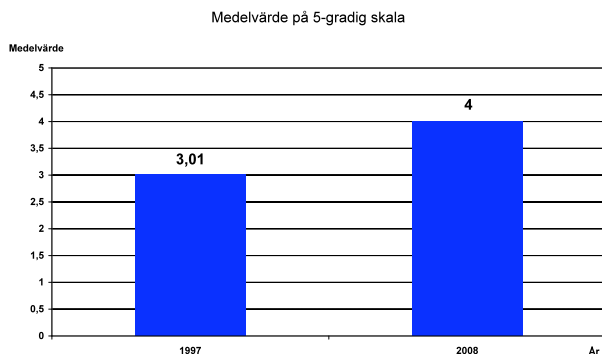
Svarsskala i ovanstående diagram: Inte alls tilltalande (1), mycket tilltalande (5)

År 1997 var det färre än 10 procent som uppfattade miljön kring järnvägen och stationen som tilltalande och idag är det cirka 60 procent som finner dessa miljöer tilltalande.

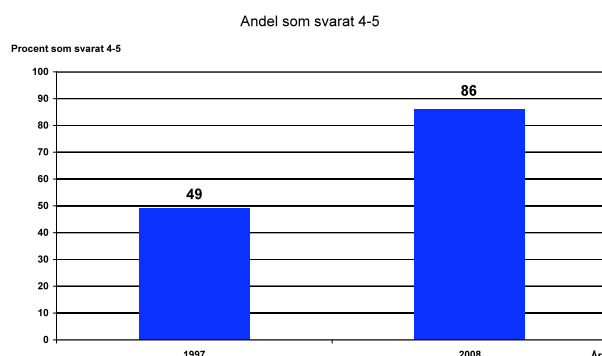
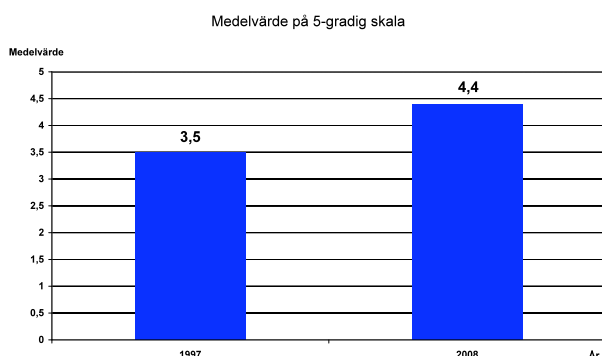
Rättvik vid Siljan

Andra miljöer som också uppvärderats starkt är Långbryggan och strandområdet. Då, 1997, var det 27 procent som uppgav att de tyckte strandområdet var tilltalande, idag är det 72 procent. Idag är det 86 procent som säger att Långbryggan är en tilltalande miljö, 1997 var det 49 procent som tyckte så.

Hur tilltalande är strandområdet?

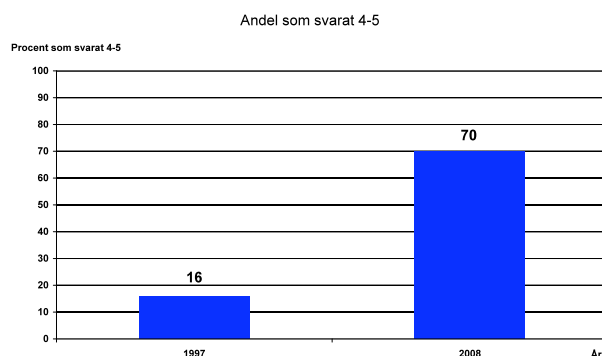
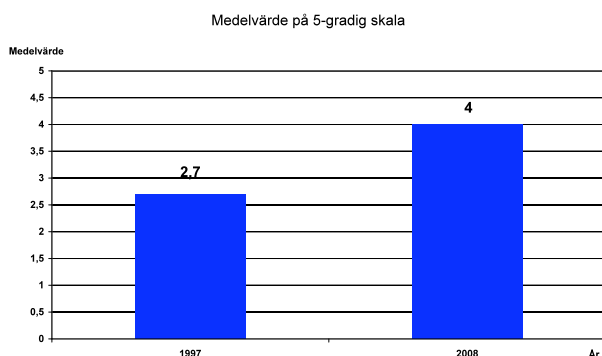
Hur tilltalande är Långbryggan?

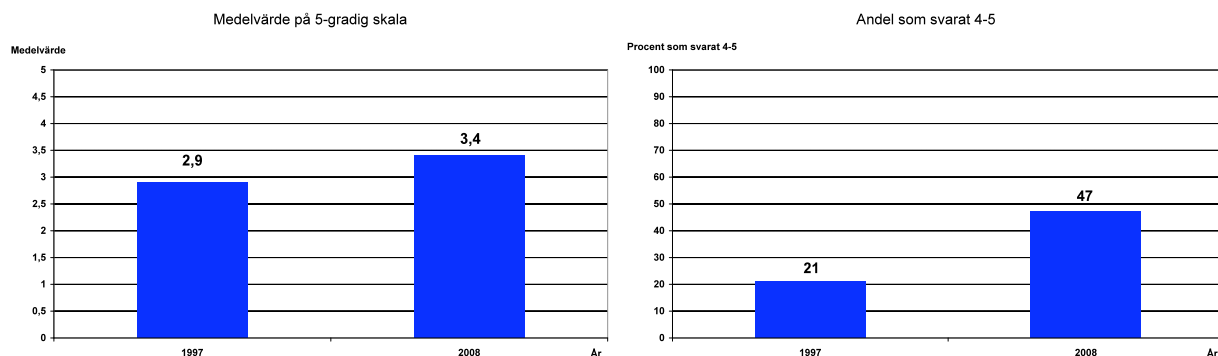
Svarsskala: Inte alls tilltalande (1), mycket tilltalande (5)

Boende i Rättvik uppskattar idag också miljöerna kring Storgatan och Torget mycket mer än de gjorde 1997. Till exempel var det cirka 16 procent som 1997 uppfattade Torget som tilltalande och motsvarande andel 2008 uppgår till 70 procent. Också parken vid Enån uppskattas idag mer än tidigare.

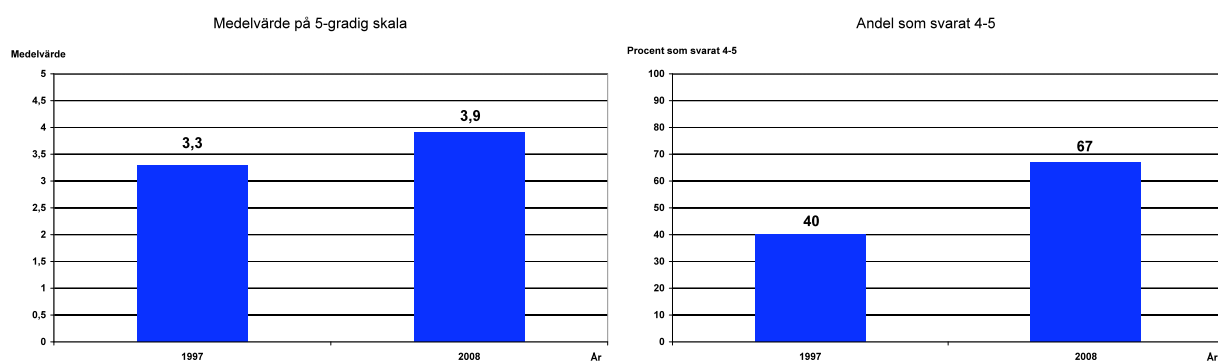
Hur tilltalande är Torget?

Hur tilltalande är Storgatan?

Hur tilltalande är parken vid Enån?

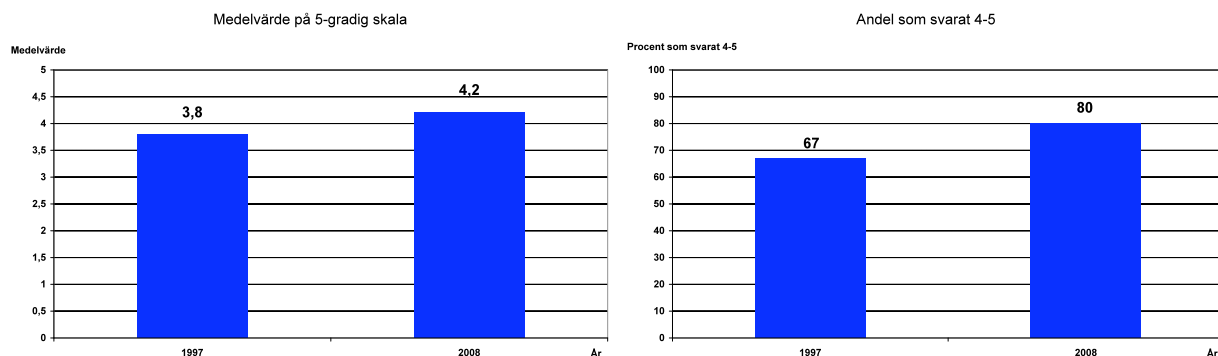
Svarsskala: Inte alls tilltalande (1), mycket tilltalande (5)

Ökad säkerhet och framkomlighet

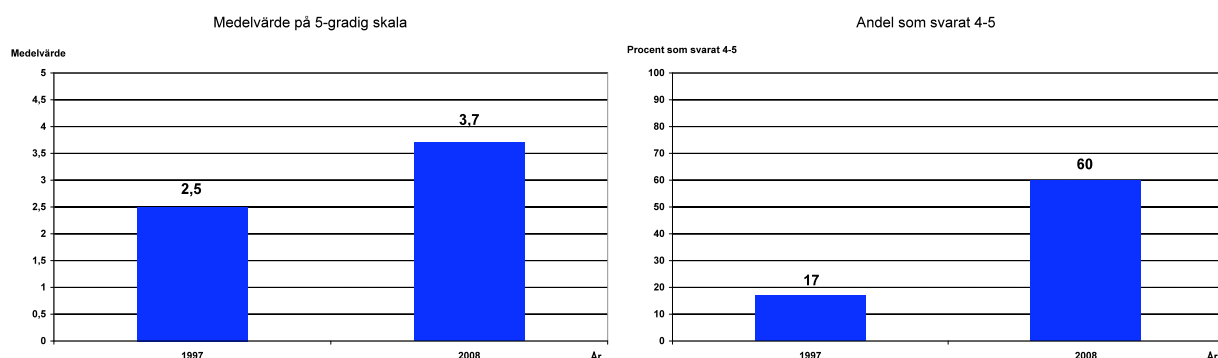
Syftet med projektet Vackert Rättvik var både att skapa mera tilltalande miljöer och att skapa större säkerhet och framkomlighet för bilister, cyklister och gående. Hur har projektet lyckats i dessa sistnämnda avseenden?

Det är ingen tvekan om att både framkomligheten och säkerheten kraftigt förbättrats. Och allra tydligast är förbättringen för fotgängare och cyklister. Till exempel var det 1997 knappt 20 procent som uppgav att framkomligheten för gående fungerade väl, idag är motsvarande andel 75 procent. Då, 1997, uppgav 17 procent att framkomligheten fungerade väl för cyklister, idag uppgår 60 procent att framkomligheten fungerar väl. Även framkomligheten för bilister har starkt förbättrats.

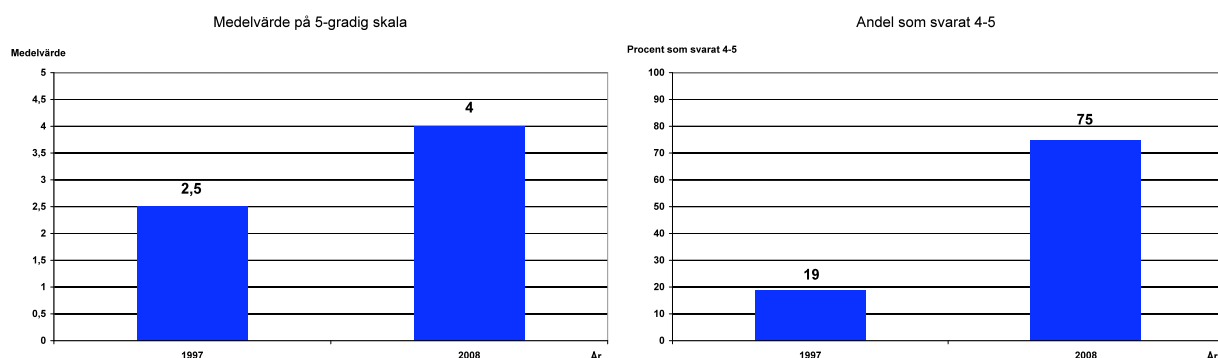
Hur bra tycker Du att framkomligheten på riksvägen genom Rättvik fungerar idag för bilister?

Hur bra tycker Du att framkomligheten på riksvägen genom Rättvik fungerar idag för cyklister?

Hur bra tycker Du att framkomligheten på riksvägen genom Rättvik fungerar idag för gående?

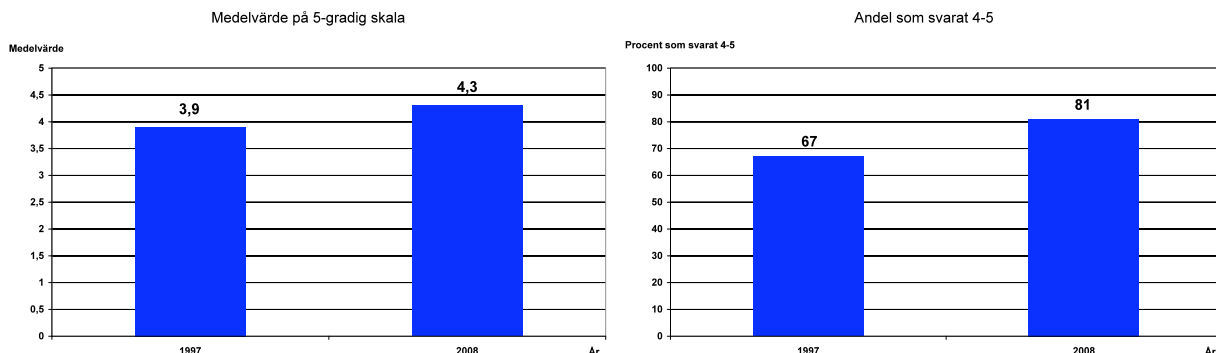
Svarsskala: Mycket dåligt (1), mycket bra (5)

Den mycket positiva värderingen av framkomligheten för gående gäller för alla kategorier av rättviksbor oberoende av hur man vanligtvis använder riksvägen genom Rättvik. Till exempel bedömer de som vanligen trafikerar riksvägen genom Rättvik som gående framkomligheten till 4,1 på den femgradiga skalan. Detta är till och med ett något mera positivt värde än värdet för de som vanligen använder riksvägen för som cyklister och bilister.

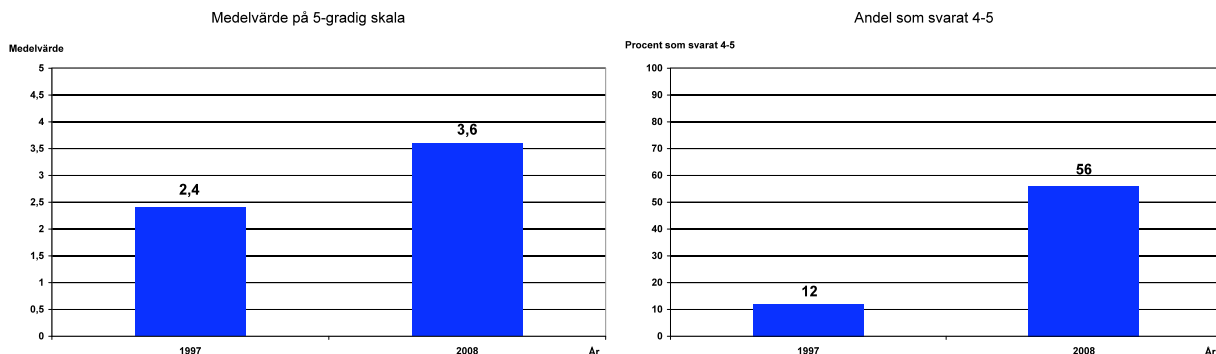
evidens:

Det är inte bara framkomligheten på riksvägen genom Rättvik som kraftigt värderats upp efter avslutningen av projektet Vackert Rättvik, det gäller också trafiksäkerheten.

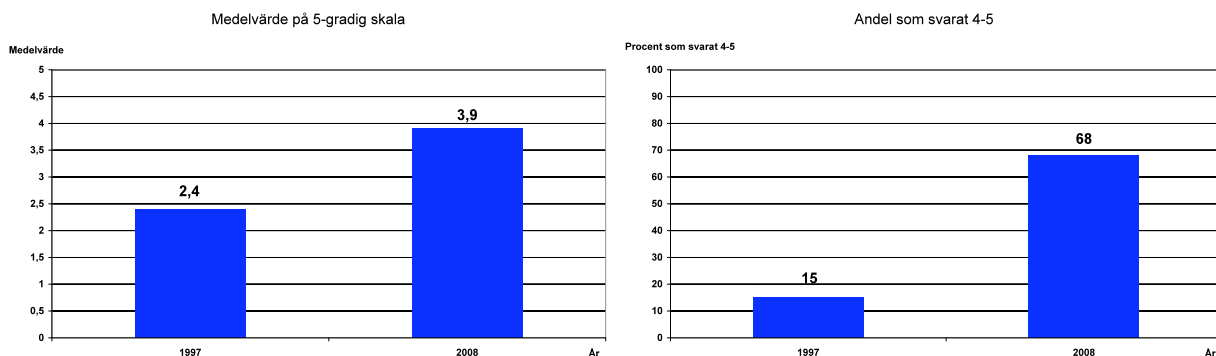
Hur bra tycker Du att trafiksäkerheten på riksvägen genom Rättvik är idag för bilister?

Hur bra tycker Du att trafiksäkerheten på riksvägen genom Rättvik är idag för cyklister?

Hur bra tycker Du att trafiksäkerheten på riksvägen genom Rättvik är idag för gående?

Svarsskala: Mycket dålig (1), mycket bra (5)

Trafiksäkerheten har förbättrats för alla trafikantgrupper och särskilt stor är förbättringen för cyklister och gående. År 1997 var det 15 procent som ansåg att trafiksäkerheten var god för fotgängare, idag är motsvarande andel 68 procent.

evidens:

Projektet Vackert Rättvik har således medfört att miljöerna kring riksvägen genom Rättvik blivit mycket mera attraktiva och att säkerheten och framkomligheten starkt förbättrats. Dessa kraftiga förbättringar skall dock ses mot bakgrund av att miljöerna kring riksvägen inklusive säkerheten och framkomligheten värderades i mycket negativa termer före projektet Vackert Rättvik genomförts.